

Is Mark Rutte voor 't grote klaar werk?

door **Sandra Donker**
en **Hanneke Keultjes**

Iedereen lijkt Mark Rutte aardig te vinden. En de laatste tijd raakt hij ook verlost van zijn studentikoze imago. Is hij klaar voor het grote werk?

Joviaal. Goedlachs. Type ideale schoonzoon. Mark Rutte wordt door vriend en vijand vooral aardig gevonden. Maar is de VVD-lijsttrekker ook een goed politiek leider? Is hij in staat om als premier Nederland door de economische crisis te loodsen? Straalt hij genoeg gezag uit? Laurens Jan Brinkhorst zag hem in het kabinet Balkenende II nooit als toekomstig premier. „Een aardige jongeman. We schelen 35 jaar, maar hebben destijds uitstekend samengewerkt”, zegt de voormalig

D66-vicepremier. „Hij is de laatste jaren zeker gegroeid.”

Ook CDA-minister Maria van der Hoeven kon het destijds als onderwijsminister goed met 'haar' staatssecretaris vinden. „Hij is bereid te luisteren, kan zich snel inwerken en heeft humor. Als iemand van de VVD premier moet worden, dan graag Mark.”

Zijn oud-collega's mogen dan lovend zijn, lijsttrekkers van andere partijen zetten vraagtekens bij zijn leiderschapskwaliteiten. De jongensachtige Rutte heeft niet de uitstraling van een doorgewinterde bestuurder, of een vader des vaderlands, zoals PvdA-lijsttrekker Job Cohen wél heeft.

Met zijn 43-jaar is Rutte jong, erkent VVD-partijprominent Henk

Vonhoff, maar CDA'er Ruud Lubbers was net zo jong toen hij premier werd. „Ik vind hem van diezelfde klasse. Uitmuntend gekwalificeerd. Hij heeft net als Lubbers eerst in het bedrijfsleven gewerkt

en is ter zake kundig. Ik begrijp niet dat er twijfel kan zijn aan zijn potentie als leider. Men plaagt hem nu dat Neelie Kroes steeds als schaduwpremier in beeld blijft, maar zij is een typische soliste. Rutte kan mensen binden.”

Ruttes studentikoze imago speelde hem parten tijdens de vorige Kamerverkiezingen in 2006. Rita Verdonk, toen nummer twee op de VVD-lijst, trok meer voorkeurstemmen dan de lijsttrekker, een unicum in de parlementaire geschiedenis. „Er werd toen continu aan zijn leiderschap getwijfeld”, memoreert politicoloog Kees Aarts van de Universiteit Twente. In het parlement had hij immers nog niets laten zien.

De laatste vier jaar is hij er niet alleen in geslaagd politiek te overleven, maar is zijn partij ook sterk geworden, constateert Aarts. „Hij

hoeft nu geen dolkstoot meer in zijn rug te verwachten.”

De afgelopen tijd heeft Rutte een

subtiele metamorfose ondergaan, zien kenners. Een nieuwe bril, een strakker pak.

„Alsof hij wil zeggen: ik ben er klaar voor”, vindt imagodeskundige Bart Maussen. „Uiterlijk doet veel voor je zelfvertrouwen. Hij is agressiever in toon, hij heeft meer expressie en toont meer leiderschap. Hij is stellig in zijn uitspraken en staat er toch heel relaxed bij.”

Zijn moeilijke eerste jaren als fractievoorzitter hebben communicatiestrategus Susanne Piët verbaasd. Ze kent hem nog uit de tijd dat hij bij Unilever werkte en vermoedt dat hij nu beter wordt begeleid. Al tekent ze aan dat Rutte een stuk rechtser is geworden. „En ik geloof niet dat hij écht zo is.”

Rutte zelf verwijst voor zijn politieke prestaties graag naar de Bijstandswet, die hij in 2003 als staatssecretaris door de Tweede Kamer heeft geloodst. Liever laat hij onvermeld dat zijn inspanningen voor de invoering van een systeem van leerrechten in het hoger onderwijs mislukten. Ook tijdens de leiderschaps crisis binnen de VVD, die leidde tot het vertrek van Verdonk uit de fractie, was hij niet op zijn sterkst. Achter de schermen is het vooral partijvoorzitter Ivo Opstelten geweest die hem de hand boven het hoofd hield.

Volgens Aarts heeft de VVD-lijsttrekker wel de bagage om premier te worden. „Sinds 2002 komen alle grote dossiers bij hem langs.”

CDA-minister Van der Hoeven vindt wel dat het Rutte aan internationale ervaring ontbreekt. Maar dat hoeft hem niet op te breken. „Als hij ergens niet goed in is, doet hij er wat aan.”

„Hij is stellig in zijn uitspraken en staat er toch heel relaxed bij”

